

Månadsrapport Mars 2020

Syfte och definitioner

Syftet med rapporten är att upprätthålla regionstyrelsens uppsiktsplikt över regionens samlade verksamheter (KL 6kap 1§). Rapporten ska, utifrån tillgängliga månadsdata, ge en kortfattad och översiktlig bild av Region Västmanlands ekonomi, tillgänglighet och arbetad tid samt en ekonomisk helårsprognos. Mer data och djupare analyser presenteras i delårsrapporterna per april och augusti.

Resultatnivåer

Verksamhetens resultat (före finansiella poster)	Resultat från den löpande verksamheten (syftet är att tydliggöra effekten av den löpande verksamheten)
Resultat efter finansiella poster	Fr o m 2019 marknadsvärderas finansiella placeringar och orealiserade vinster och förluster redovisas. Resultatnivån kommer att påverkas av börsens svängningar och kan ge stora fluktuationer. (syftet är att visa hur medelsförvaltningen och upplåning påverkat resultatet)
Resultat enligt balanskravet	Vid beräkning av resultatet enligt balanskravet ska realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar och orealiserade vinster och förluster frånräknas resultatet Det resultat som används vid bedömning av de finansiella aspekterna av god ekonomisk hushållning (som andel av skatter och statsbidrag)

Nettokostnad – på regionnivå

Beräknas på följande sätt: Verksamhetens intäkter minus verksamhetens kostnader minus avskrivningar. Nettokostnaden speglar den resursåtgång som ska täckas av regionens intäkter från skatter och bidrag. Summan av skatter och generella statsbidrag behöver överstiga nettokostnaderna för att Verksamhetens resultat ska bli positivt.

Nettokostnadsutvecklingen mellan åren följs nationellt och kan jämföras mellan regioner.

Bruttokostnad – i verksamheterna

Inom regionens verksamheter, t ex på förvaltningsnivå, kan inte nettokostnader mätas då interna omfördelningar av regionersättningen görs inom hela regionen. I verksamheterna fokuseras istället på utvecklingen av de totala kostnaderna inklusive avskrivningar, dvs bruttokostnader.

En planerad verksamhetsutökning kan ge en kostnadsökning som täcks av motsvarande tillägg i regionersättningen. I detta fall ses en bruttokostnadsökning, men inte någon negativ resultatpåverkan eftersom intäkterna också ökar.

Sammanfattning

- Mars månad unik - covid-19 nådde Region Västmanland
- Verksamhetens resultat per mars 2020 är lägre än 2019
- Marginell merkostnad för covid-19 under mars, men mycket stor prognososäkerhet gällande pandemins effekt på regionens ekonomi
- Nettokostnadsutveckling mars 3,6 %, prognos 5,6 %
- Utveckling skatteintäkter och generella statsbidrag mars 1,9 %, prognos 3,3 %
- Prognostiserat negativt balanskravsresultat - förvaltningarna måste få effekt av såväl tidigare planerade som tillkommande kostnadssänkande åtgärder
- Låg ökning i arbetad tid, främst till följd av hög sjukfrånvaro i mars
- Minskade kostnader för hyrpersonal
- Viss påverkan på köer till operationer/åtgärder

Viktiga datum och händelser i mars/april 2020

Verksamhet

- 11/3 Första covid-19-smittade patienten, förstärkningsläge samt besöksförbud införs
- 14/3 Första inhemskt smittade patienten
- 16/3 Inställda operationer och mammografiscreening/hälsokontroller stoppas
- 17/3 Beslut om "luftvägsspår"
- 19/3 Stängning av hälsolyft och restauranger
- 23/3 Förlängning av operationsstopp till v34
- 30/3 Nya rutiner för sjukresor

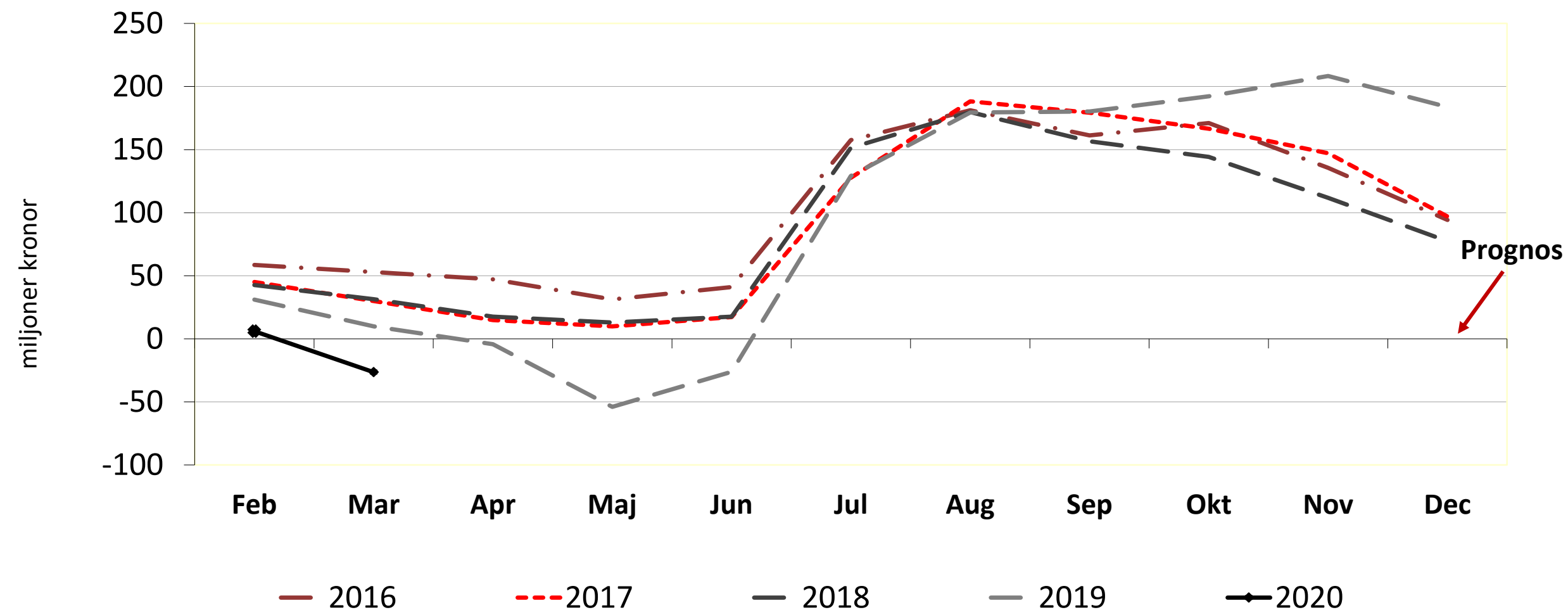
Ekonomi

- 11/3 Staten kompenserar regioner för extraordinära åtgärder och merkostnader inom hälso- och sjukvården kopplade till coronaviruset
- 16/3 Staten tar hela kostnaden för korttidssjukfrånvaro under april och maj
- 2/4 Staten utlovar utökade medel för extraordinära åtgärder och merkostnader, prestationskraven för Kömiljarden tas bort och regionerna lovas generella statsbidrag för att upprätthålla samhällsviktiga funktioner som sjuk- och hälsovård samt kollektivtrafik

Verksamhetens resultat

Bokslut mars	-26 miljoner
Budgeterat helårsresultat	230 miljoner
Helårsprognos utifrån utfallet t o m mars	+/-0 miljoner

Månadsvis utveckling verksamhetens resultat 2016 till 2020

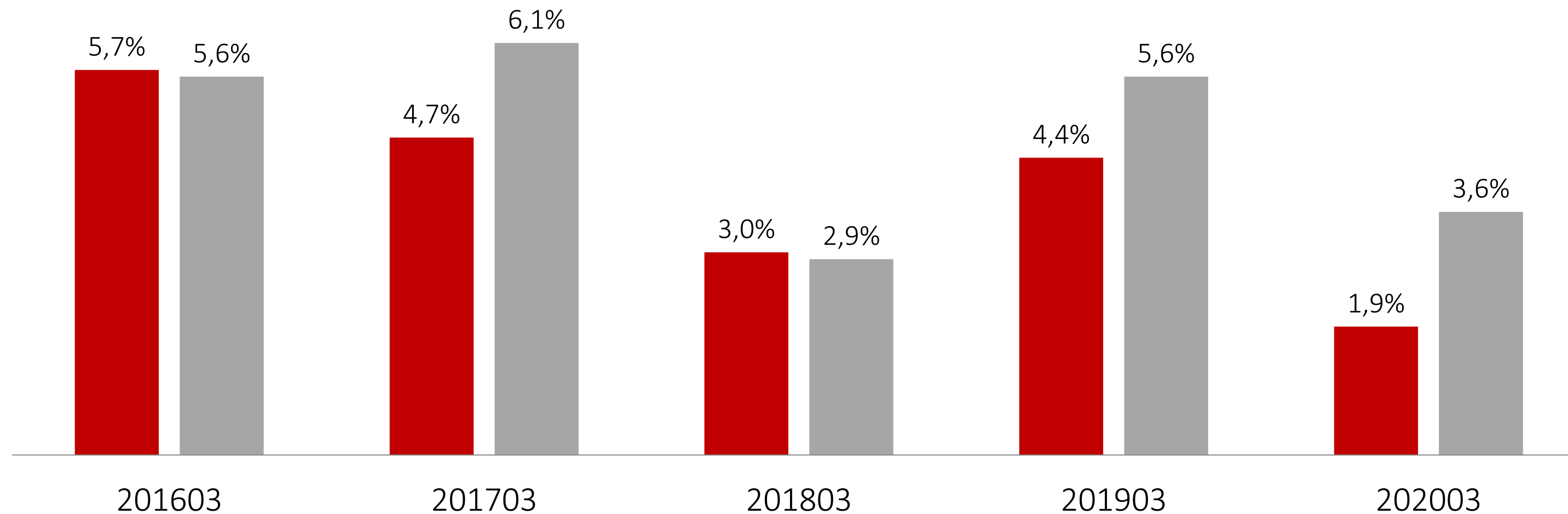
Verksamhetens resultat till och med mars uppgår till -26 miljoner vilket är 36 miljoner sämre än 2019.

Verksamhetens intäkter har ökat med 4 miljoner (1 %). Lägre biljettintäkter, patientavgifter och intäkter för såld vård jämfört med föregående år som en följd av covid-19.

Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar ökar med 81 miljoner (3,2 %) bl a:
 Personalkostnader 48 miljoner (4,7 %)
 Läkemedel 14 miljoner (5,7 %)
 Köpt vård 16 miljoner (7,6 %)
 Marginell merkostnad för covid-19 under mars.
 Kostnadsökningar förväntas under april.

Utveckling av nettokostnader respektive skatteintäkter och generella statsbidrag

- Skatteintäkter och generella bidrag
- Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader har i löpande priser ökat med 77 miljoner jämfört med samma period 2019.

Skatter och generella statsbidrag har jämfört med samma period 2019 ökat med 11 respektive 30 miljoner. Den låga ökningstakten beror på negativ slutavräkning för 2019 och 2020, effekt av ny kostnadsutjämning samt ytterligare försämrade skattetillväxt till följd av covid-19. SKRs bedömning i mitten av mars av covid-19s effekt på skattetillväxten innebar en sänkning från 2,4 procent till 1,5 procent jämfört med prognosen i februari. Ny skatteprognos från SKR kommer i slutet av april.

Prognostiserad nettokostnadsutveckling för helåret 2020 är 5,6 procent, vilket är högre än 2019 då den var 3,2 procent. För att klara god ekonomisk hushållning, d v s ett balanskravsresultat på 2 procent av skatter och generella statsbidrag krävs en nettokostnadsutveckling på 3,0 procent.

Förvaltning	Utfall 202003	Budget 202003	Utfall 201903*	Bokslut 2019*	Prognos 202002
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	-151,8	-14,7	-96,3	-278,6	-480,0
Intraprenaden	-11,7	-3,7	-4,9	-20,8	-7,5
Kollektivtrafiknämnden	-1,6	2,2	-0,5	10,4	-1,6
Fastighet och service	-7,0	0,4	-8,5	-9,8	2,1
<i>varav Fastighet</i>	-8,0	0	-8,1	-11,4	-2,9
<i>Kostnämnden</i>	0,8	0,9	0,6	6,8	3,6
Regionkontoret	7,6	-0,7	5,3	32,2	0,9
Förvaltningen för digitalisering	1,4	-0,4	2,4	0,8	0,7
Regionala utvecklingsförvaltningen	1,5	-0,4	3,9	3,4	0,6
<i>varav Kultur- och folkbildningsnämnd</i>	0,0	-0,2	0,4	-1,7	-0,2
Program nytt akutsjukhus	0,0	0,0		0,0	0,0
Politisk verksamhet och Patientnämndens kansli	0,5	-0,1	0,1	1,8	0,5
Summa förvaltningar	-161,1	-17,4	-98,5	-260,6	-484,3
Finansiering	134,7	29,5	108,5	446,1	484,3
Verksamhetens resultat	-26,4	12,1	9,9	183,7	0,0
<i>*Utfall 2019 och Bokslut 2019 är försök att skapa jämförelsesiffror utifrån den nya organisationen 2020.</i>					

Det samlade resultatet på förvaltningsnivå är fortsatt negativt och sämre än föregående år beroende på högre kostnader för främst personal, men även läkemedel och köpt vård. Låg intäktstillväxt bidrar också.

Helårsprognos

Prognos verksamhetens resultat	+– 0 (intervall -150 till +100 miljoner)
Prognos resultat efter finansiella poster	-595 miljoner
Prognos balanskravsresultat	- 39 miljoner

Se även resultaträkning på sidan 15.

Prognos verksamhetens resultat

- Verksamhetens resultat beräknas bli +/-0 miljoner inom intervallet -150 miljoner till +100 miljoner. Verksamhetens budgeterat resultat är +230 miljoner.
- Bedömningen baserar sig på de prognoser förvaltningarna lämnade i februari samt en övergripande bedömning för övriga delar. Merkostnaderna för extraordinära åtgärder till följd av covid-19 var låga i mars. Varken kostnader eller intäkter för detta finns med i lagd prognos utan i prognosen har antagits att regeringens stödpaket på detta område kompenserar regionen fullt ut. Försämrade skatteintäkter med 75 miljoner, enligt SKRs bedömning i mitten av mars, jämfört med föregående prognos och befarat biljettintäktsstapp motsvarande ca 60 miljoner i kollektivtrafiken, kompenseras av regeringen med 120 miljoner i tillkommande generellt statsbidrag i syfte att säkra samhällsviktiga funktioner.
- Som ett led i att underlätta för regionerna slopar regeringen prestationskravet för Kömiljarden och merparten av bidraget utfördelas istället utifrån befolkningsmängd. Utfördelat belopp överensstämmer i stort med budget.
- SKR, Konjunkturinstitutet m fl hävdar nu att den statliga kompensationen på 120 miljoner inte kommer att täcka de intäktsstapp i skatter och kollektivtrafik som uppstår. Därutöver kan regionen behöva kompensera för uteblivna intäkter i kommunalförbund och folktandvård. Verksamhetens resultat kan därmed komma att försämrats. Även begränsade effekter i åtgärdsprogrammen för ekonomi i balans kan påverka resultatet negativt. Prognosintervallet har därför utökats nedåt.
- Resultatet kan påverkas positivt av de kostnadsminskningar som uppstår till följd av nedstängd verksamhet. Staten avser kompensera regionen för korttidssjuklönekostnader för april och maj, vilket kan förbättra resultatet liksom nya stödpaket från staten, effekter av åtgärdsprogram, nya arbetssätt och digitaliseringslösningar.
- Tabellen nedan åskådliggör den påverkan som covid-19 och därpå följande krispaket från regeringen kan förväntas ha på regionens ekonomi under 2020. En stor del av kostnadsökningarna och intäktsstappen förväntas kompenseras av stödpaket från regeringen och osäkerhet råder kring hur den slutliga omfattningen av statens kompensation verkligen blir. Det finns en betydande risk att ersättningarna inte fullt ut kompenserar.

Verksamhetens resultat 2020		Känslighetsintervall									
	mkr	-200	-150	-100	-50	0	50	100	150	200	
Skatteintäkter											
Generella statsbidrag											
Riktade statsbidrag											
Merkostnader											
Statlig kompensation											
Intäkter											
Kostnadsminskningar											

Prognos resultat efter finansiella poster

Resultatet efter finansiella poster beräknas bli - 595 miljoner kronor (+ 864 miljoner 2019) för helåret mot budgeterade + 176 miljoner kronor. Nettot för orealiserade vinster/förluster har satts till - 551 miljoner kronor vid årets slut, vilket bygger på oförändrad börsutveckling under resten av året.

Under de första veckorna i april har marknaderna dock lugnat sig något, vilket innebär att regionens pensionsmedelsportfölj har återfått en del av den tidigare förlorade avkastningen.

Prognos balanskravsresultat

Vid beräkning av resultat enligt balanskravet ska realisationsvinster och orealiserade vinster och förluster frånräknas resultatet. Det prognostiserade balanskravsresultatet är -39 miljoner, vilket är på samma nivå som i februariprognosen. Om balanskravet för ett visst räkenskapsår är negativt ska det i förvaltningsberättelsen anges när och på vilket sätt det negativa balanskravsresultatet ska regleras. Detta innebär att verksamheterna behöver vidta ytterligare åtgärder under året för att undvika att ett negativt resultat uppstår.

Arbetad tid

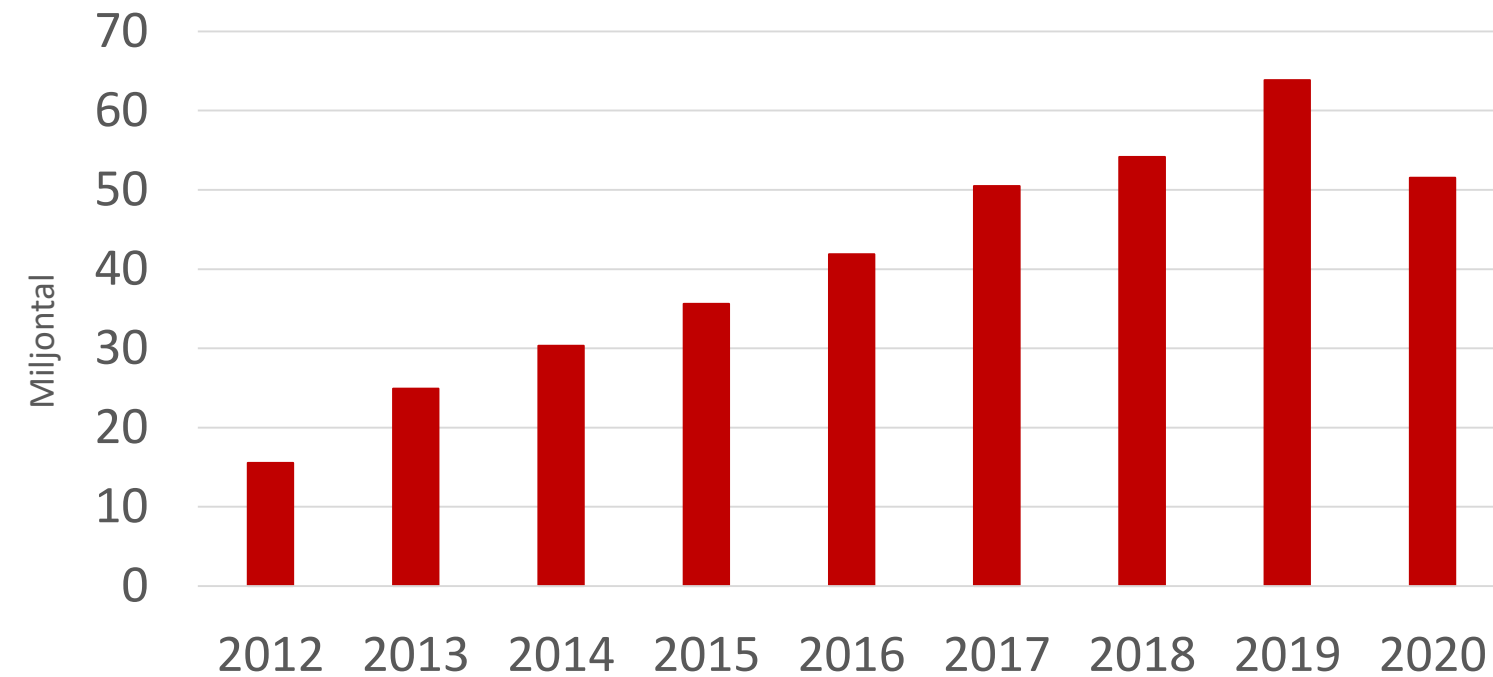
Förvaltning	Förändring årsarbetare	Förändring % mars
HSF	-5,1	-0,1
RK	-5,5	-2,1
RUF	9,4	6,9
FD	7,5	5,0
NAV	5,5	0,0
Intraprenad	13,2	3,3
KTF	6,9	8,8
FoS	16,3	3,4
Totalt	48,4	0,8

Regionens totala arbetade tid har ökat med 0,8 % jämfört med samma period föregående år, vilket motsvarar cirka 48 årsarbetare. Arbetad tid för den egna personalen har ökat med 1,4% medan inhyrd personal har minskat med 25%. Ökningstakten om 0,8 % är lägre än under årets två första månader, vilket främst förklaras av ökad sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron var lägre i januari och februari 2020 än motsvarande månader 2019, men har under mars 2020 kraftigt ökat i flera förvaltningar, men främst inom hälso-och sjukvård, p g a covid-19. I mars syns även en ökad frånvaro för vård av barn. Övertiden har samtidigt ökat inom akutsjukvården.

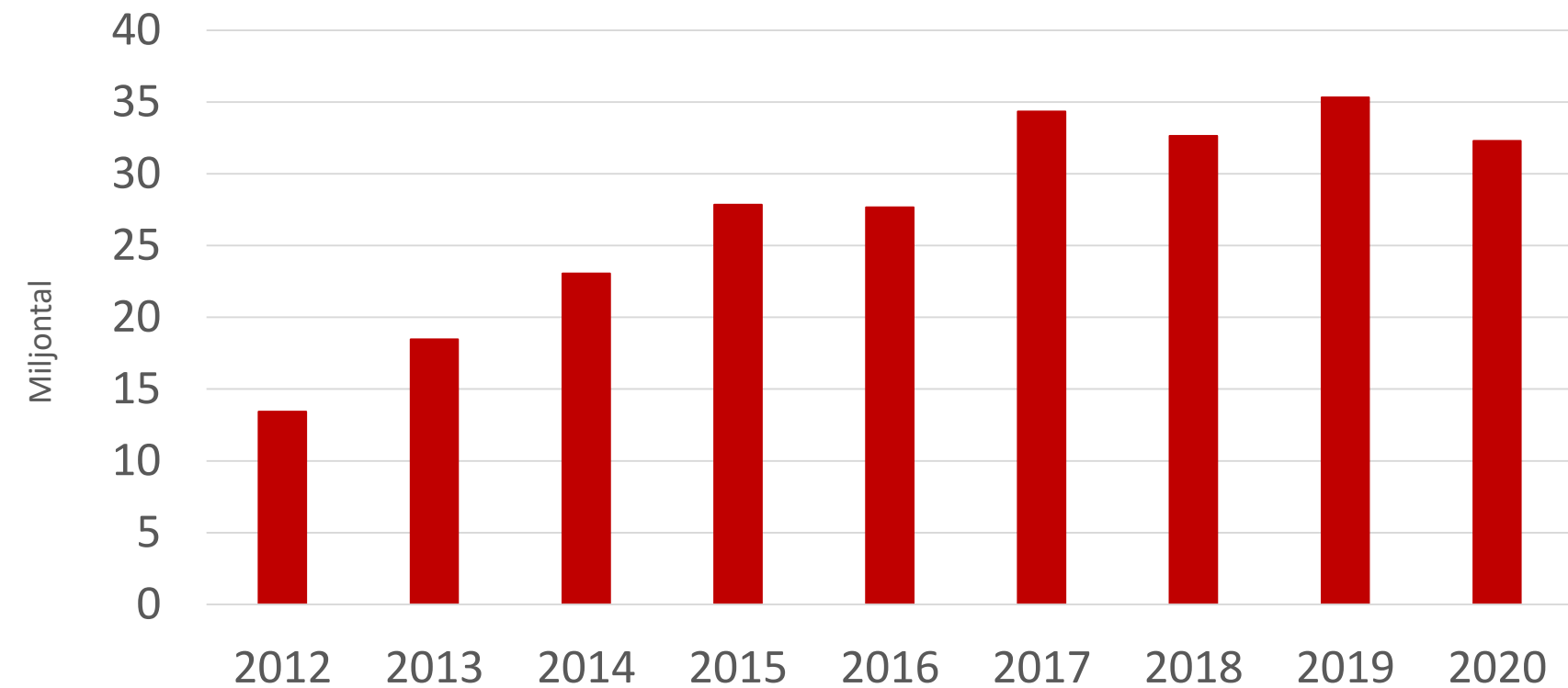
Tillsättning av vakanser förklarar ökningen i arbetad tid inom KTF och RUF. Inom RUF har man dessutom fler projektanställda 2020 än föregående år. FDs arbetade tid påverkas av lägre frånvaro och fler inhyrda konsulter för PC-utbyte. Intraprenadens ökning består av fler arbetade timmar av inhyrda och fasta läkare än föregående år. Uppstarten av Samlad service utgör främsta orsaken till ökningen inom FoS.

Kostnader för inhyrd personal jan-mars 2012-2020

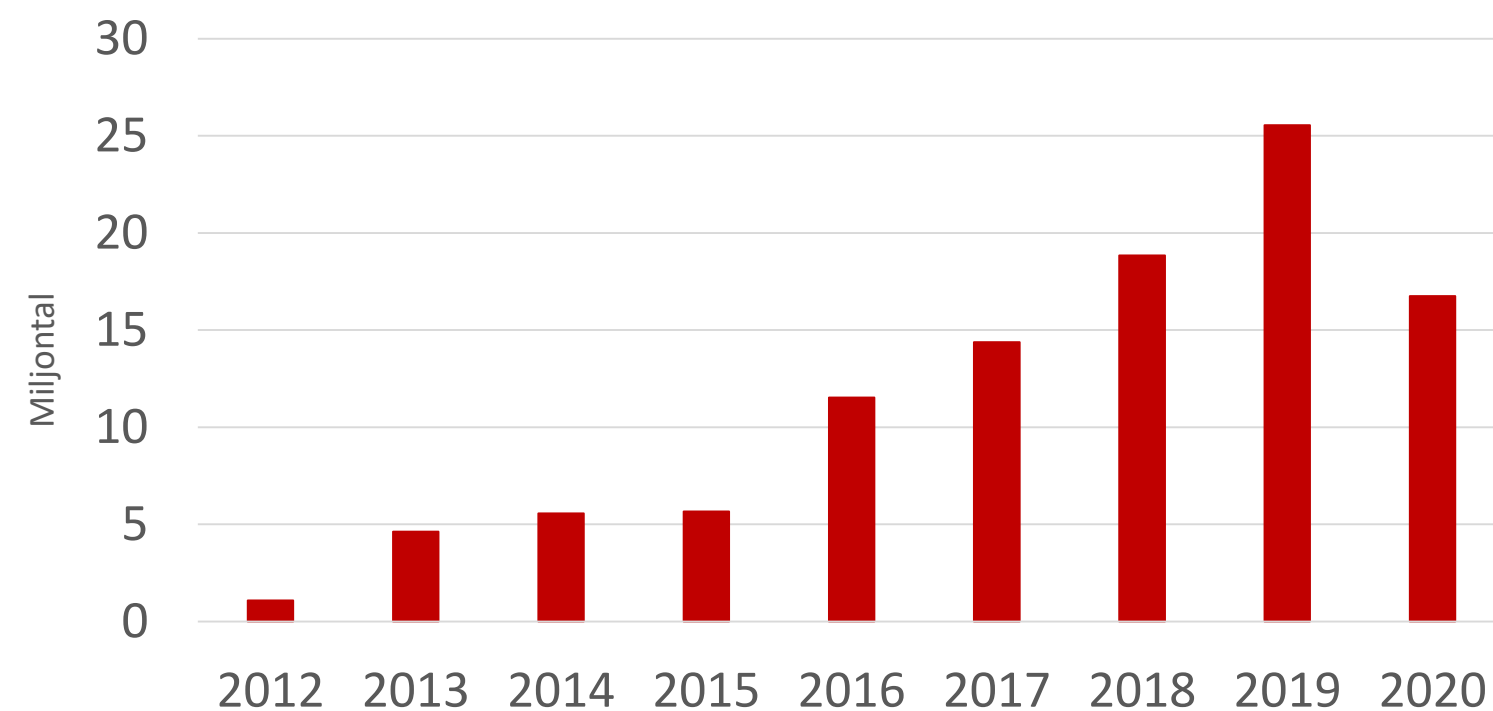
Total kostnad

Läkare

Sjuksköterskor

Trenden med minskat användande av hyrpersonal fortsätter under mars. Sjuksköterskor står fortsatt för den största minskningen, men under mars har även färre inhyrda läkare inom intraprenaden nyttjats.

Under mars har respektive verksamhets nedfasningsplan avseende inhyrda sjuksköterskor kunnat följas. Ingen verksamhet hade under mars någon ökad sjuksköterskeinhyrning till följd av covid-19.

Operationskliniken ökade dock sin inhyrning av specialistläkare inom anestesi. Detta kan troligen härledas till pandemin.

Tillgänglighet i vården

En tydlig effekt av pandemin är att väntetiden till sjukvårdsrådgivningen 1177 har ökat kraftigt under mars.

När det gäller **besöken** försämras tillgängligheten marginellt och antalet väntande patienter sjunker något. Orsaken till minskningen i antalet väntande patienter är framförallt ett lägre remissinflöde under andra halvan av månaden. Det lägre remissinflödet samt nya kodningsregler från SKR gör att effekten på tillgängligheten inte blir så stor.

För **operationer/åtgärder** sjunker tillgängligheten mer och antalet väntande patienter ökar.

Större effekter av covid-19 väntas under april.

Till hösten befaras långa väntetider framförallt på operationssidan samt stort inflöde av patienter med mindre akuta besvär som under våren har avvaktat med att söka vård.

Framtid

Knappast har en så skarp konjunkturedgång tidigare skett simultant i det stora flertalet av världens länder. Coronapandemin sätter stort avtryck i såväl nuläget som utsikterna globalt och i Sverige. Sällan syns så stora revideringar som nu, vad gäller den makroekonomiska prognosen, statens budget eller de offentliga finanserna i stort.

Regeringens vårbudget präglas av mycket stor prognososäkerhet, kraftiga nedrevideringar av den ekonomiska tillväxten (global och nationell lågkonjunktur), både BNP och sysselsättning i Sverige faller i år (arbetslösheten stiger snabbt) och lågkonjunkturen antas bestå ända till 2023.

BNP-tillväxten i Sverige beräknas för 2020 landa på –4,2 procent. Helårssiffran för 2020 inbegriper såväl en markant nedgång under andra kvartalet som en tydlig återhämtning under andra halvåret. Återhämtningen mot slutet av 2020 antas fortgå 2021.

Sysselsättningen väntas falla markant i år, räknat i såväl antalet personer som antalet arbetade timmar. Antalet och andelen arbetslösa stiger därmed snabbt. Den relativa arbetslösheten beräknas stiga med mer än två procentenheter från 2019 till 2020 (mätt som årsgenomsnitt). I regeringens beräkningar ligger andelen arbetslösa på 9,0 procent av arbetskraften både 2020 och 2021.

Den 20 mars publicerade SKR en prognosindikation, som landade i en ökning av skatteunderlaget på 1,5 procent i år. Regeringens bedömning är att ökningen 2020 blir 1,8 procent. SKRs skatteprognos från februari före pandemin visade en skatteunderlagsökning på 2,4 procent.

Osäkerheten både på internationell och nationell nivå där förutsättningar snabbt förändras medför stor osäkerhet även för Region Västmanland.

MÅNADSBOKSLUT MARS 2020

Resultaträkning	Månadsbokslut		Helår		
	Jan - Mars 2020	Jan - Mars 2019	Bokslut 2019	Budget 2020	Prognos Mars
<i>Belopp i mkr</i>					
Verksamhetens intäkter	422	418	1 787	1 677	1 769
Verksamhetens kostnader	- 2 547	- 2 468	- 9 900	- 9 938	- 10 331
Avskrivningar	- 80	- 78	- 318	- 325	- 337
Verksamhetens nettokostnader	- 2 205	- 2 128	- 8 431	- 8 586	- 8 899
Skatteintäkter	1 628	1 616	6 513	6 623	6 533
Generella statsbidrag och utjämning	551	522	2 102	2 193	2 366
Verksamhetens resultat	- 26	10	184	230	0
Finansiella intäkter	36	378	1 020	97	100
<i>varav orealiserade vinster (verkligt värde)</i>	3	359	923		3
Finansiella kostnader	- 585	- 37	- 340	- 151	- 695
<i>varav orealiserade förluster (verkligt värde)</i>	- 554	- 6	- 216		- 554
Resultat	- 575	351	864	176	- 595
Resultat enligt balanskravet	- 19	- 2	207	176	- 39